

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

ЦЕНТРАЛЬНА ГЕОФІЗИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ
імені БОРИСА СРЕЗНЕВСЬКОГО

ЩОМІСЯЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ
ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ В КИЄВІ
ТА МІСТАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА ВЕРЕСЕНЬ 2022 РОКУ

№ 9 (354)

КИЇВ 2022

КИЇВ. У вересні систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі міста проводились Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського на 16-ти стаціонарних постах (ПСЗ)*. На ПСЗ №№ 10, 13 спостереження проводились не в повному обсязі через відключення їх від електроенергії.

Визначалось 20 забруднювальних домішок, з них основні – завислі речовини, діоксид сірки і діоксид азоту – на 12-ти постах, оксид вуглецю – на 16-ти. Склад специфічних домішок визначався в залежності від викидів шкідливих речовин в атмосферу від підприємств, які розташовані в зоні поста спостережень.

За вересень було відібрано та проаналізовано 7112 проб повітря.

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря проводилась шляхом порівняння результатів спостережень з відповідними гранично допустимими концентраціями (ГДК)** речовин у повітрі населених міст.

За індексом забруднення атмосфери (ІЗА) рівень забруднення повітря у вересні загалом по місту характеризувався, як високий. По території міста рівень забруднення відрізнявся: на дев'яти постах він характеризувався, як високий, на двох – як підвищений, на трьох – як низький. На ПСЗ № 10 та №13 ІЗА не розраховувався тому, що визначалась лише одна домішка.

У вересні загалом по місту середньомісячна концентрація формальдегіду у повітрі досягала 2,3 ГДКс.д., діоксиду азоту – 1,7 ГДКс.д, фенолу – 1,2 ГДКс.д. (табл. 1,2).

Середньомісячні концентрації завислих речовин становили 0,7-0,9 ГДКс.д. на вул. Олександра Довженка (ПСЗ №2), площі Перемоги (ПСЗ № 6), Бессарабській площі (ПСЗ № 7), вул. Каунаській (ПСЗ №9), проспекті Перемоги (ПСЗ №11) та вул. Семена Скляренка (ПСЗ № 21); на інших постах середньомісячні концентрації були у межах 0,5-0,6 ГДКс.д. Максимальні концентрації на усіх постах були на рівні 0,1-0,4 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації діоксиду сірки на постах і по місту були у межах 0,3-0,7 ГДКс.д., максимальні концентрації не перевищували 0,1 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю на постах і по місту були у межах 0,4-0,8 ГДКс.д. Максимальні концентрації досягали 1,3 ГДКм.р. на вул. Академіка Стражеска (ПСЗ №1), 1,1 ГДКм.р. - на проспекті Перемоги (район метро Святошин). На інших постах були у межах 0,3-0,8 ГДКм.р. Всього у вересні зафіксовано 4 випадки перевищення ГДКм.р. з оксиду вуглецю, що становило 0,5% від загальної кількості спостережень по місту.

Вміст діоксиду азоту у повітрі за середньомісячними концентраціями перевищував рівень санітарно-гігієнічних нормативів на всіх постах, крім ПСЗ №5 (проспект Науки, поблизу метеомайданчику обсерваторії). Найбільші середньомісячні концентрації відмічені були на вул. Скляренка – 3,3 ГДКс.д., вул. Каунаській – 2,7 ГДКс.д., Бессарабській площі – 2,5 ГДКс.д., проспекті Перемоги – 2,4 ГДКс.д., площі Перемоги – 2,3 ГДКс.д., Оболонському проспекті (ПСЗ № 17) – 2,1 ГДКс.д., на Деміївській площі (ПСЗ № 20) та вул. Інженера Бородіна (ПСЗ №4) – 2,0 ГДКс.д. Ще на п'яти постах середньомісячні концентрації діоксиду азоту були у межах 1,1-1,9 ГДКс.д., на проспекті Науки - 0,3 ГДКс.д.

Максимальний вміст цієї домішки на вул. Інженера Бородіна досягав 2,4 ГДКм.р., на проспекті Перемоги – 2,2 ГДКм.р., на вул. Скляренка – 1,8 ГДКм.р.,

* - відбір і аналіз проб атмосферного повітря на вміст забруднювальних речовин проводиться згідно РД 52.04-186-89.

** - ГДК розподіляються на середньодобові (ГДКс.д.), і з ними порівнюються середні концентрації, та максимально разові (ГДКм.р.), з ними порівнюються разові максимальні концентрації шкідливих речовин.

на площі Перемоги та вул. Каунаській – 1,3 ГДКм.р., на Оболонському проспекті – 1,2 ГДКм.р., на Бессарабській площі – 1,1 ГДКм.р. На інших постах максимальні концентрації були у межах 0,2 -0,9 ГДКм.р.

Всього у вересні зафіксовано 19 випадків перевищення ГДКм.р. з діоксиду азоту, що становило 1,8% від загальної кількості спостережень по місту (у минулому місяці 0,9%).

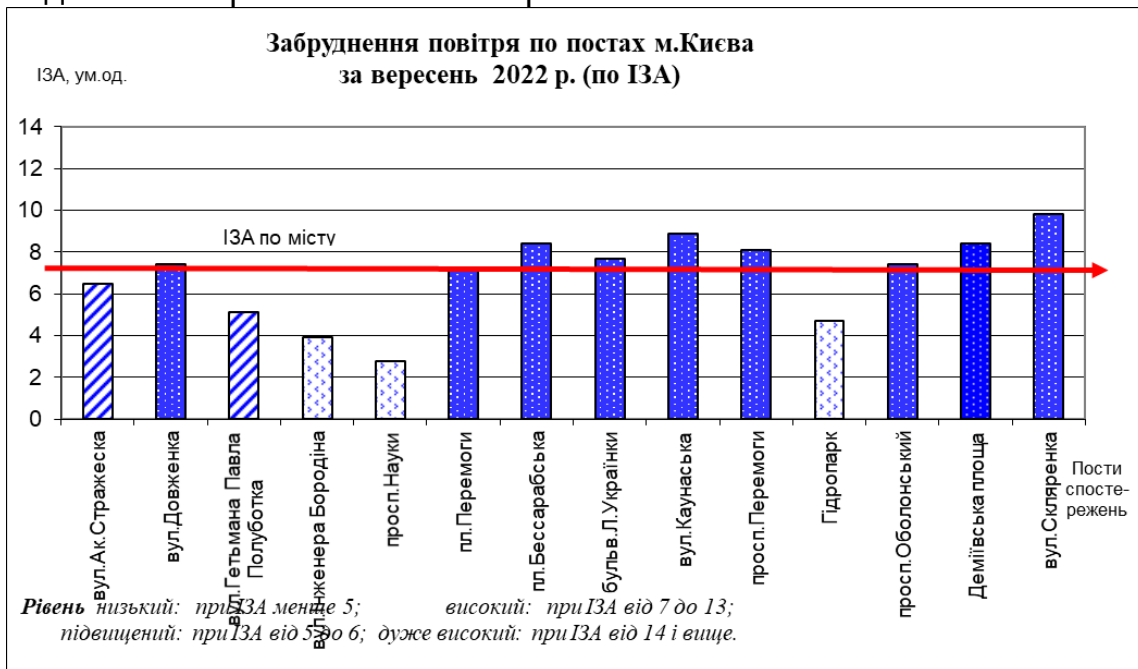
Вміст формальдегіду визначався на 13-ти постах. Середньомісячний вміст формальдегіду на усіх постах перевищував відповідну ГДКс.д. Найбільший середньомісячний вміст формальдегіду зафіксовано на Деміївській площі – 2,8 ГДКс.д., Бессарабській площі – 2,7 ГДКс.д., на бульварі Лесі Українки (ПСЗ № 8) та проспекті Перемоги – 2,6 ГДКс.д., на вул. Довженка, Каунаській та Скляренка – 2,5 ГДКс.д. На інших постах середньомісячні концентрації формальдегіду були у межах 1,2-2,3 ГДКс.д. Максимальний вміст цієї домішки на Деміївській площі досягав 1,0 ГДКм.р., на площі Перемоги – 0,9 ГДКм.р. На інших постах максимальні концентрації були у межах 0,3-0,7 ГДКм.р.

Середньомісячний вміст оксиду азоту у вересні становив 0,8 ГДКс.д., максимальна концентрація досягала 0,3 ГДКм.р. Оксид азоту визначався тільки на Деміївській площі, в районі інтенсивного руху автотранспорту.

Вміст фенолу визначався на семи постах. Найбільша середньомісячна концентрація фенолу досягала 1,5 ГДКс.д. на вул. Скляренка, на інших постах середньомісячний вміст був у межах 1,1-1,4 ГДКс.д. Максимальні концентрації на вул. Довженка та вул. Каунаській були на рівні 1,1 ГДКм.р., на Оболонському проспекті – 1,0 ГДКм.р., на усіх інших постах - у межах 0,7-0,8 ГДКм.р.

Сірководень визначався на двох постах, середньомісячні концентрації цієї домішки були на рівні 0,002 мг/м³, максимальні - 0,003 мг/м³ (0,4 ГДКм.р.).

Вміст аміаку, хлористого водню та фтористого водню у повітрі за середньомісячними та максимальними концентраціями не перевищував рівень відповідних санітарно - гігієнічних нормативів.

За інтегральним показником – ІЗА найбільш забрудненим повітрям у вересні відзначався район вул. Семена Скляренка, де рівень забруднення характеризувався, як високий. Високим рівнем забруднення характеризувались також райони вул. Каунаської, Деміївської площі, Бессарабської площі, проспекту Перемоги (поблизу метро Святошин), бульвару Лесі Українки, Оболонського проспекту, вул. Довженка, площі Перемоги.

Такий високий рівень забруднення обумовлено було високими концентраціями діоксиду азоту, формальдегіду, фенолу, оксиду азоту.

В районі вул. Академіка Стражеска та Гетьмана Павла Полуботка (колишня Попудренка) фіксувався підвищений рівень забруднення, в районі Гідропарку, вул. Інженера Бородіна та проспекту Науки (поряд з метеомайданчиком обсерваторії) – низький.

Загалом у вересні, порівняно з попереднім місяцем, рівень забруднення знизився. Спостерігалось зниження середнього вмісту діоксиду азоту, оксиду азоту, формальдегіду; поряд з цим у повітрі дещо підвищився вміст діоксиду сірки.

У порівнянні з вереснем 2021 р. загальний рівень забруднення повітря також знизився за рахунок зниження середньомісячних концентрацій з діоксиду азоту та оксиду азоту. Середньомісячний вміст вмісту діоксиду сірки, фенолу та формальдегіду дещо підвищився.

Таблиця 1. Середньомісячні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі Києва (в кратності середньодобових ГДК).

Домішки	Номери постів спостереження забруднення (ПСЗ)																По місту		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021
Завислі речовини	0,5	0,7	0,5	0,5	0,5	0,8	0,9	0,6	0,9		0,8		0,5	0,5	0,6	0,8	0,6	0,6	0,6
Діоксид сірки	0,4	0,6	0,4	0,5	0,3	0,5	0,7	0,5	0,6		0,6		0,4	0,6	0,6	0,7	0,2	0,5	0,2
Оксид вуглецю	0,6	0,5	0,5	0,6	0,4	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,8	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Діоксид азоту	1,3	1,3	1,2	2	0,3	2,3	2,5	1,9	2,7		2,4		1,1	2,1	2	3,3	2,1	1,7	2,8
Оксид азоту															0,8		1,0	0,8	1,4
Фенол	1,1	1,4						1,2	1,3					1,1	1,1	1,5	1,1	1,2	0,9
Фтористий водень						0,1	0,1		0,1						0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Хлористий водень		0,2	0,3	0,2		0,3	0,3				0,3					0,3	0,3	0,3	0,3
Аміак	0,2		0,2	0,2		0,2			0,2		0,2			0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Формальдегід	2,3	2,5	2		1,2	2,3	2,7	2,6	2,5		2,6		1,9	2,3	2,8	2,5	2,5	2,3	2,1

Таблиця 2. Максимальні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі Києва (в кратності максимально разових ГДК).

Домішки	Номери постів спостереження забруднення (ПСЗ)																По місту		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021
Завислі речовини	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,4	0,4	0,3	0,4		0,4		0,1	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Діоксид сірки	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1		0,1		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0
Оксид вуглецю	1,3	0,6	0,6	0,8	0,3	0,6	0,6	0,5	0,6	0,7	1,1	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	2,9	1,3	1,3
Діоксид азоту	0,7	0,7	0,7	2,4	0,2	1,3	1,1	0,7	1,3		2,2		0,5	1,2	0,9	1,8	2,3	2,4	1,6
Оксид азоту															0,3		0,3	0,3	0,4
Сірководень			0,4	0,4												0,4	0,4	0,4	0,5
Фенол	0,8	1,1						0,7	1,1					1	0,7	0,7	1,0	1,1	0,6
Фтористий водень						0,1	0,1		0,1						0,1	0	0,1	0,1	0,1
Хлористий водень		0,4	0,5	0,5		0,6	0,6				0,6					0,6	0,7	0,6	0,7
Аміак	0,1		0,1	0,1		0,1			0,1		0,1			0,1	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1
Формальдегід	0,5	0,5	0,5		0,3	0,9	0,5	0,7	0,6		0,5		0,3	0,4	1	0,5	0,6	1,0	0,6

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Спостереження за станом забруднення атмосферного повітря у вересні проводились на двох постах міста Біла Церква та на одному посту в містах Бровари, Обухів і Українка. Визначався вміст чотирьох основних домішок (завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю, діоксид азоту) та вміст важких металів. У місті Біла Церква за місяць було відібрано і проаналізовано 364 проби, у Броварах, Обухові та Україніці – по 312 проб повітря.

Загальний рівень забруднення повітря в містах характеризувався, як низький.

БІЛА ЦЕРКВА.

Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин становили: діоксиду азоту – 2,3 ГДКс.д., діоксиду сірки - 0,6 ГДКс.д., завислих речовин – 0,5 ГДКс.д., оксиду вуглецю - 0,3 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації діоксиду азоту досягли 0,8 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,3 ГДКм.р., завислих речовин – 0,2 ГДКм.р., діоксиду сірки – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з серпнем цього року у повітрі дещо знизився вміст оксиду вуглецю та діоксиду азоту, вміст інших домішок не змінився. Порівняно з вереснем 2021 р. помітно знизився вміст оксиду вуглецю, вміст інших домішок не змінився.

БРОВАРИ.

У вересні середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 2,0 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,8 ГДКс.д., завислих речовин – 0,4 ГДКс.д., оксиду вуглецю - 0,1 ГДКс.д.

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,8 ГДКм.р., діоксиду сірки – 0,2 ГДКм.р., завислих речовин та оксиду вуглецю – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з серпнем цього року вміст забруднювальних домішок у повітрі майже не змінився. Порівняння з вереснем 2021 р. проводилось тільки за оксидом вуглецю, вміст якого у повітрі не змінився. Спостереження за вмістом інших домішок у цей період не проводились.

ОБУХІВ.

Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 1,8 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,6 ГДКс.д., завислих речовин і оксиду вуглецю - 0,3 ГДКс.д.

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,7 ГДКм.р., завислих речовин і оксиду вуглецю - 0,2 ГДКм.р., діоксиду сірки – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з серпнем цього року у повітрі знизився вміст діоксиду азоту, вміст інших домішок майже не змінився. Порівняно з вереснем 2021 р. підвищився вміст діоксиду сірки, знизився - завислих речовин та діоксиду азоту.

УКРАЇНКА.

Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 2,5 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,9 ГДКс.д., завислих речовин – 0,3 ГДКс.д., оксиду вуглецю - 0,2 ГДКс.д.

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,9 ГДКм.р., діоксиду сірки та оксиду вуглецю – 0,2 ГДКм.р., завислих речовин – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з серпнем цього року у повітрі дещо підвищився вміст діоксиду сірки та діоксиду азоту, вміст інших домішок майже не змінився. Порівняно з вереснем 2021 р. знизився вміст діоксиду сірки та діоксиду азоту, вміст інших домішок майже не змінився.

Таблиця 3. Середньомісячні і максимальні концентрації забруднювальних речовин у містах Київської області (в кратності середньодобових та максимальних разових ГДК).

м. Біла Церква (ПСЗ №1 - вул. Леваневського, ПСЗ № 2 - вул. В.Чорновола)

Домішки	Середньомісячні концентрації					Максимальні концентрації				
	Номери постів (ПСЗ)		По місту			Номери постів (ПСЗ)		По місту		
	1	2	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021	1	2	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021
Завислі речовини		0,5	0,5	0,5	0,5		0,2	0,3	0,2	0,3
Діоксид сірки		0,6	0,6	0,6	0,6		0,1	0,1	0,1	0,2
Оксид вуглецю	0,3	0,3	0,4	0,3	0,9	0,2	0,3	0,5	0,3	0,6
Діоксид азоту		2,3	2,4	2,3	2,3		0,8	1,0	0,8	0,9

м. Бровари (ПСЗ № 1 – вул. Симона Петлюри)

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021
Завислі речовини	0,4	0,4		0,2	0,1	
Діоксид сірки	0,8	0,8		0,2	0,2	
Оксид вуглецю	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Діоксид азоту	2,0	2,0		0,8	0,8	

м. Обухів (ПСЗ № 1 – вул. Миру)

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021
Завислі речовини	0,3	0,3	0,5	0,2	0,2	0,3
Діоксид сірки	0,5	0,6	0,3	0,1	0,1	0,1
Оксид вуглецю	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Діоксид азоту	2,1	1,8	2,2	0,7	0,7	0,8

м. Українка (ПСЗ № 1 – вул. Зв'язку)

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021	серпень 2022	вересень 2022	вересень 2021
Завислі речовини	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1
Діоксид сірки	0,8	0,9	1,2	0,2	0,2	0,2
Оксид вуглецю	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1
Діоксид азоту	2,3	2,5	2,6	0,8	0,9	0,8

ЩОМІСЯЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ
ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ В КИЄВІ
ТА МІСТАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА ВЕРЕСЕНЬ 2022 РОКУ

Відповідальний за випуск

Андрій КУЦІЙ

Виконавець

Аліса СЕМЕНЯГА

© Центральна геофізична обсерваторія
Імені Бориса Срезневського

Копіювання матеріалів цього видання без авторського дозволу заборонено,
при використанні необхідно робити відповідні посилання

Вих. N 991-001- /991-11 від .10. 2022 р.

пр. Науки, 39, корпус 2, м.Київ-28, 03028, тел. 525-03-30
WEB-адреса <http://www.cgo-sreznevskyi.kyiv.ua>
електронна пошта aupcgo@meteo.gov.ua